

ЕКОЛОГІЧНИЙ ТА ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТИ У СИСТЕМІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

Здоров'я населення є важливим показником якості життя. Рівень захворюваності залежить від багатьох факторів і визначається насамперед станом економічних та соціальних умов, екологічною ситуацією і рівнем медичної допомоги в країні. Стан навколишнього середовища є головною складовою, що впливає на здоров'я не тільки рівнем забруднення довкілля, а й тривалістю проживання в цих умовах. За оцінками ВООЗ на 2016 р., близько 20% смертей обумовлені екологічними факторами [1]. На сьогодні стан здоров'я населення України розцінюється як незадовільний, що пов'язаний з високим рівнем загальної смертності (1099,2 на 100 тис населення у 2015 р.), з них 1537,3 осіб чоловічої статі та 800,9 жіночої [2]. З певною ймовірністю збільшення випадків тих чи інших видів захворювань може бути віднесено на рахунок забруднення навколишнього середовища. Надмірне технічне навантаження на довкілля призводить до поширеності захворювань та тяжкості їх перебігу. За останні роки відмічається тенденція до зростання патології з боку органів дихання, які увійшли в число 10 провідних причин смертності в світі. Така тенденція зростання багато в чому пов'язана з прогресуючим погіршенням екологічного стану повітряного простору [1].

За даними Українського інституту стратегічних досліджень МОЗ України, за останні роки відмічається зростання рівня поширеності хвороб органів дихання серед населення України. У 2015 році патологія органів дихання посіла друге місце за класами хвороб серед населення - 19,8%. Динаміка показників поширеності захворювань свідчить, що у 2014 році цей показник складав 33696,5 на 100 тис. населення, а у 2015 р. 33952,9, зростання відбулося на 0,76%. У структурі поширеності хвороб серед чоловіків і жінок II

рейтингове місце теж посідають хвороби органів дихання. У чоловіків цей рівень був на 0,15% вищим, ніж у жінок (33996,0 та 33915,9 відповідно).

Що стосується структури первинної захворюваності, то хвороби органів дихання переважають (44,3%) як за класами хвороб серед населення, так і залежно від статі. Динаміка показників захворюваності свідчить, що у 2014 році цей показник складав 27594,0 на 100 тис. населення, а за 2015 р. 27741,1, зростання відбулося на 0,53%. Рівень захворюваності у чоловіків теж вищий, ніж у жінок (28,026,5 та 27495,3 відповідно) [3].

З боку досліджень гендерних особливостей враховується той факт, що чоловіки і жінки по-різному схильні до факторів ризику. Рівень поширеності хвороб органів дихання та перебіг захворюваності має відмінності залежно від статі, що може характеризуватися моделями поведінки.

Таким чином, на сучасному етапі людства ситуація, що склалася, вимагає вирішення ряду проблем з негативного впливу навколишнього середовища на здоров'я людини, включаючи гендерний підхід. Отже, виникає необхідність оптимізації міжгалузевої взаємодії між державним управлінням охорони громадського здоров'я й органами влади у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки в подоланні цієї проблеми.

Література:

1. Здоровье и окружающая среда в Европейском регионе ВОЗ. Создание жизнестойких сообществ и благоприятной окружающей среды: <http://www.euro.who.int>
2. Населення України за 2015 рік, демографічний щорічник / Державна служба статистики України. - Київ. - 2016. - 120 с.
3. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2015 рік / за ред. Шафранського В.В.; МОЗ України, ДУ "УІСД МОЗ України". - Київ, 2016. - 452 с.